

Tyrimo metodologija

Visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų bendrovė „Spinter tyrimai“ 2014 metų gegužės 15 – 23 dienomis atliko reprezentatyvų Lietuvos gyventojų tyrimą.

❑ **Tyrimo tikslas**

Išsiaiškinti Lietuvos gyventojų kūrinių atgaminimo popieriuje įpročius.

❑ **Tyrimo metodas**

Apklausa – standartizuotas betarpiškas interviu, naudojant standartizuotą su Užsakovu suderintą klausimyną. Standartizuotą interviu atlieka profesionalus apklausėjas. Jis veda pokalbį su respondentu pagal parengtus klausimus, atsakymus fiksuodamas klausimyne.

❑ **Tyrimo lokacija**

Visa šalies teritorija. Iš viso 65 atrankiniai taškai, išdėstyti taip, kad reprezentuotų visus šalies regionus.

❑ **Tikslinė grupė**

Šalies gyventojai nuo 18 iki 75 metų amžiaus.

❑ **Tyrimo imtis**

Tyrimo metu buvo apklausti 1008 respondentai.

❑ **Atranka**

Tyrimo metu naudotas daugiapakopės stratifikuotos tikimybinės atrankos metodas. Šis atrankos metodas užtikrina duomenų reprezentatyvumą, t. y. kiekvienas šalies namų ūkis turi vienodas galimybes būti apklaustu ir atrankinė visuma pagal tikslinius kriterijus atitinka generalinę visumą. Tyrimo rezultatai reprezentuoja šalies gyventojų nuo 18 iki 75 metų nuomones ir vertinimus.

❑ **Duomenų analizė**

Duomenų analizė buvo atliekama, naudojant SPSS/PC programinę įrangą.

Ataskaitoje pateikiami bendrieji atsakymų pasiskirstymai (procentai), ir pasiskirstymai pagal socialines-demografines charakteristikas (Žr. Priedus).

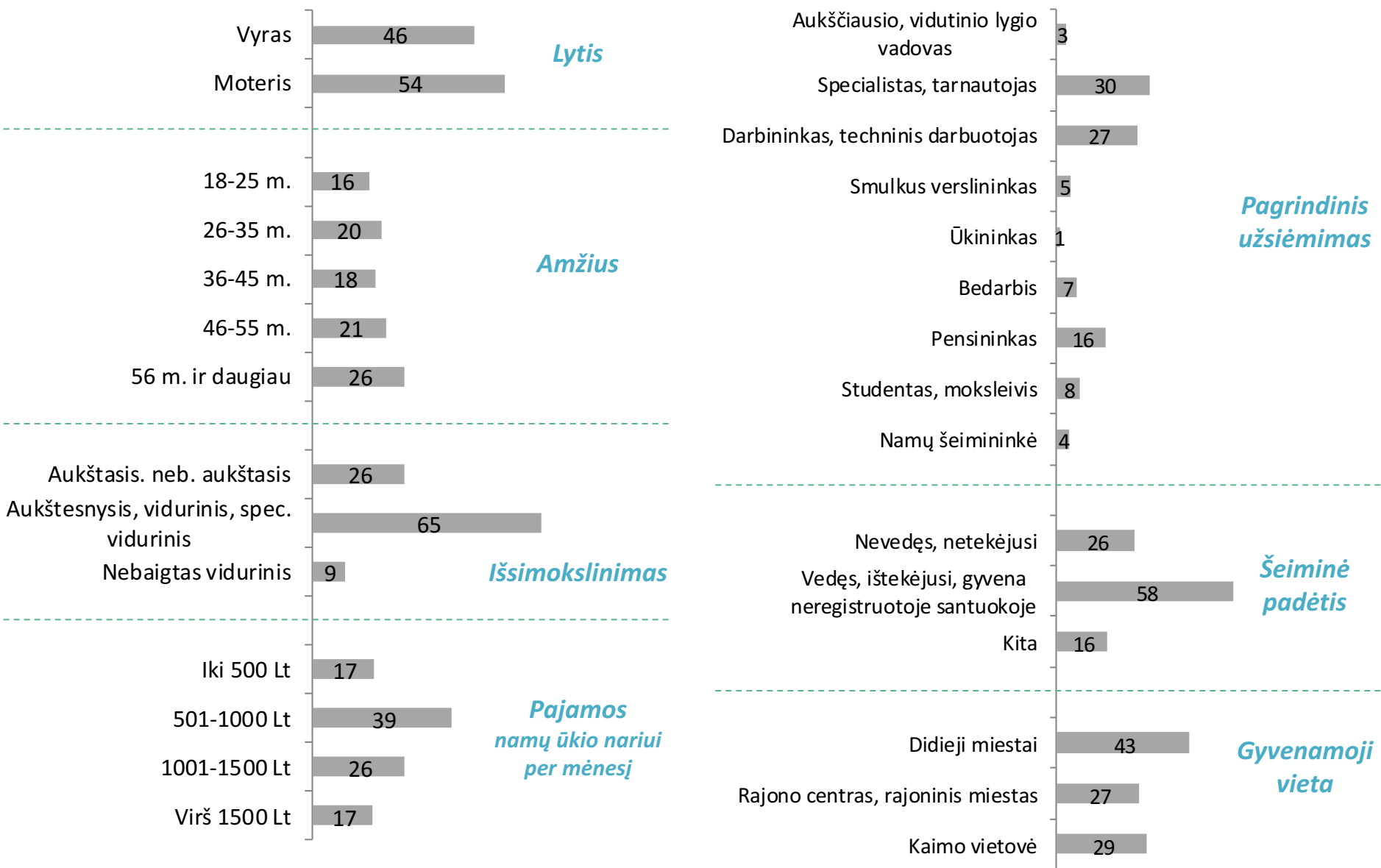
Statistinė paklaida

Atrankiniuose kiekybiniuose tyrimuose visada išlieka statistinės paklaidos tikimybė, į kurią būtina atsižvelgti interpretuojant duomenis. Pvz.: Jeigu apklausus 1008 respondentus gavome, kad 20,3 proc. apklaustųjų per pastaruosius 12 mėn. asmeniniais tikslais atgamino kūrinius popieriuje, tai yra 95 proc. tikimybė, kad tikroji reikšmė yra tarp 17,8 proc. ir 22,8 proc.

Įverčio tikslumas mažėja, mažėjant analizuojamų atsakymų skaičiui. Toliau pateikiama lentelė padedanti įvertinti statistinę paklaidą.

	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
	3	5	10	15	20	25	30	40	50	
	97	95	90	85	80	75	70	60	50	
N										
100	3.4	4.4	6.0	7.1	8.0	8.7	9.2	9.8	10	
200	2.4	3.1	4.2	5.0	5.7	6.1	6.5	6.9	7.1	
300	2.0	2.5	3.5	4.1	4.6	5.0	5.3	5.7	5.8	
400	1.7	2.2	3.0	3.6	4.1	4.3	4.6	4.9	5.0	
500	1.5	1.9	2.7	3.2	3.6	3.9	4.1	4.4	4.5	
600	1.4	1.7	2.4	2.9	3.2	3.5	3.7	3.9	4.0	
750	1.2	1.6	2.2	2.6	2.9	3.2	3.3	3.6	3.7	
1000	1.1	1.4	1.9	2.3	2.5	2.7	2.9	3.1	3.1	
2000	0.7	1.0	1.3	1.6	1.8	1.9	2.0	2.1	2.2	

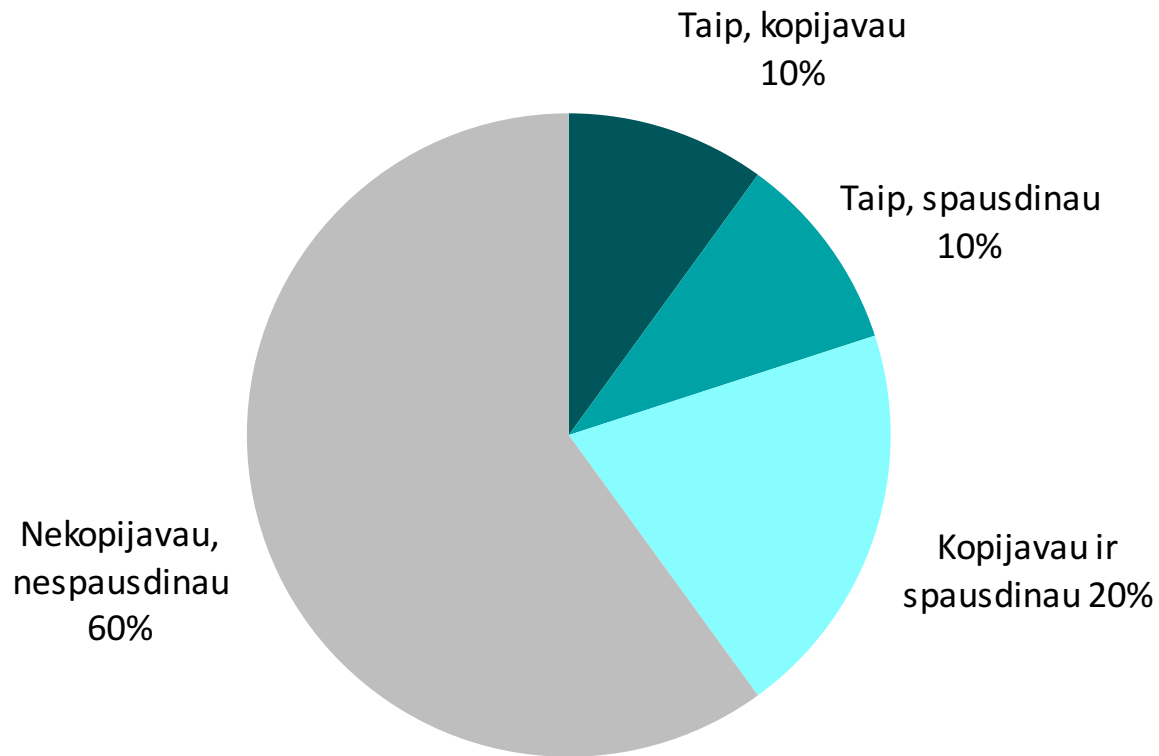
Respondentų socialinės-demografinės charakteristikos (%)

Kūrinių atgaminimas popieriuje asmeniniais tikslais (%)

Ar per paskutinius 12 mėnesių Jūs asmeniniais tikslais atgaminote kūrinius (knygas, straipsnius, vaizdus) popieriuje žemiau išvardintais būdais?

N=1008

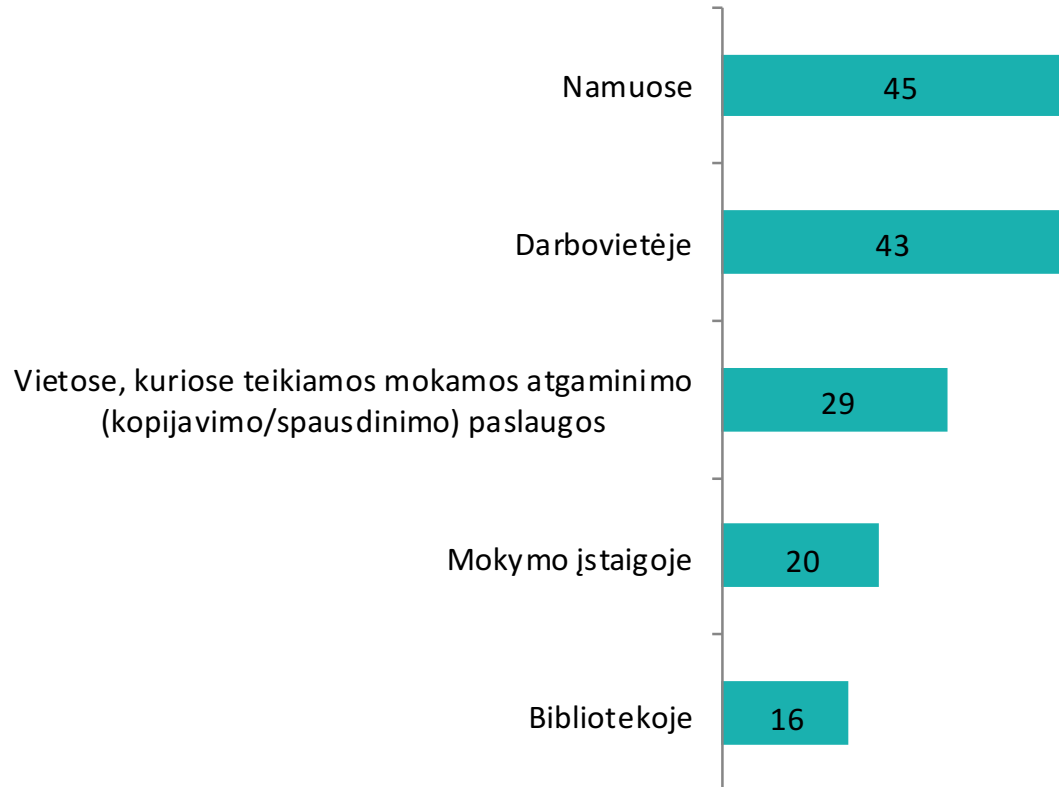

Kopijavusios ir spausdinusios kūrinius asmeniniais tikslais dažniau nurodė moterys, 18-45 m. amžiaus respondentai, aukščiausio išsimokslinimo atstovai, didmiesčių gyventojai. Tik kopijavę kūrinius dažniau teigė didesnių pajamų grupės atstovai.

Kūrinių atgaminimo vietos (%)

Kur dažniausiai atgaminote (kopijuojate/spausdinate) kūrinius popieriuje?

N=404

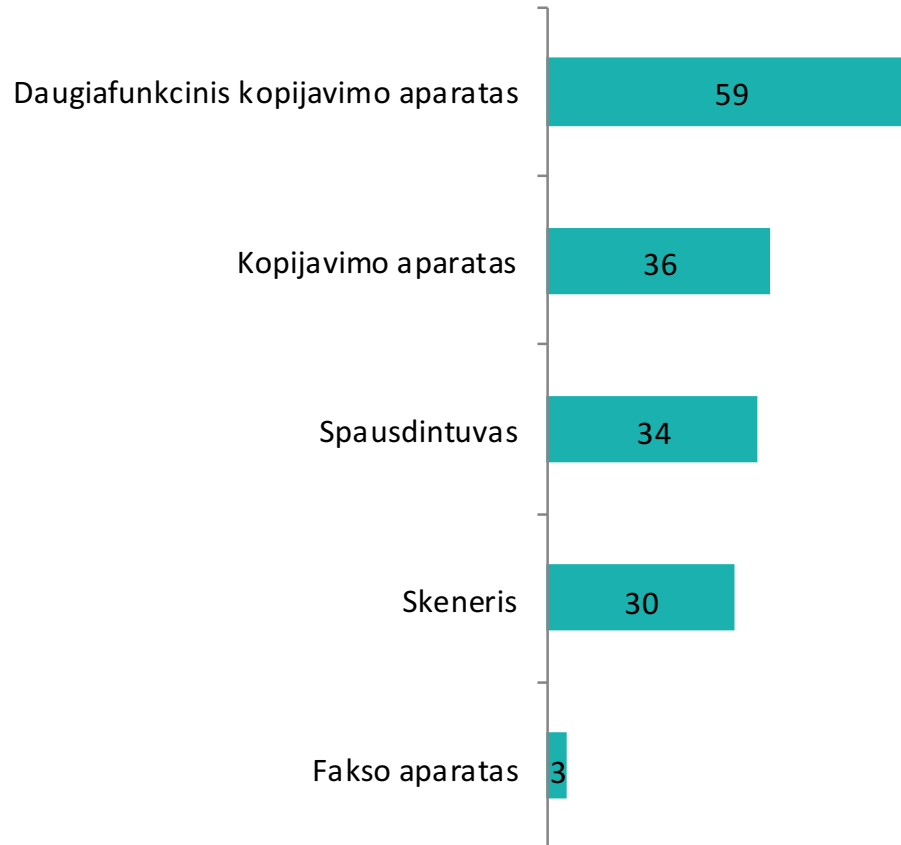
* Galimi keli atsakymai;
suma viršija 100 proc.

Moterys kūrinius popieriuje dažniau atgamino kopijavimo paslaugų teikimo vietose, bibliotekose. Jauniesi tyrimo dalyviai – mokymo įstaigoje.

Kūrinių atgaminimui popieriuje naudojami įrenginiai (%)

Kokius reprografijos (kopijavimo/spausdinimo) įrenginius naudojate kūrinių atgaminimui (kopijavimui/spausdinimui) popieriuje?

N=404

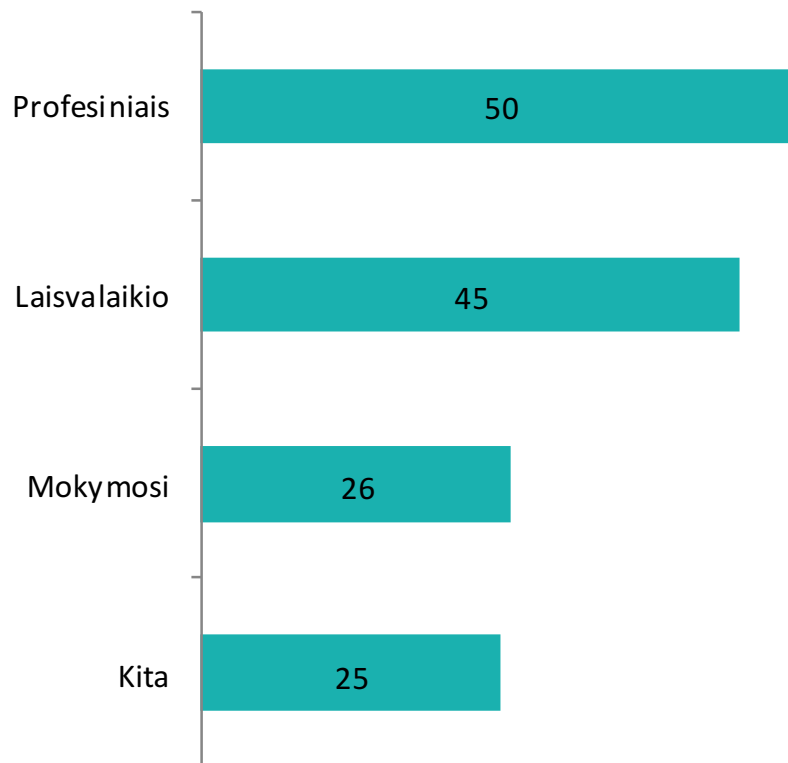
* Galimi keli atsakymai;
suma viršija 100 proc.

Kopijavimo aparatą dažniau įvardijo vidutinių ir didesnių pajamų grupių (501-1500 Lt) atstovai. Spausdintuvą – didmiesčių gyventojai.

Kūrinių atgaminimo popieriuje tikslai (%)

Kokiais tikslais dažniausiai atgaminote (kopijuojate/spausdinate) kūrinius popieriuje?

N=404

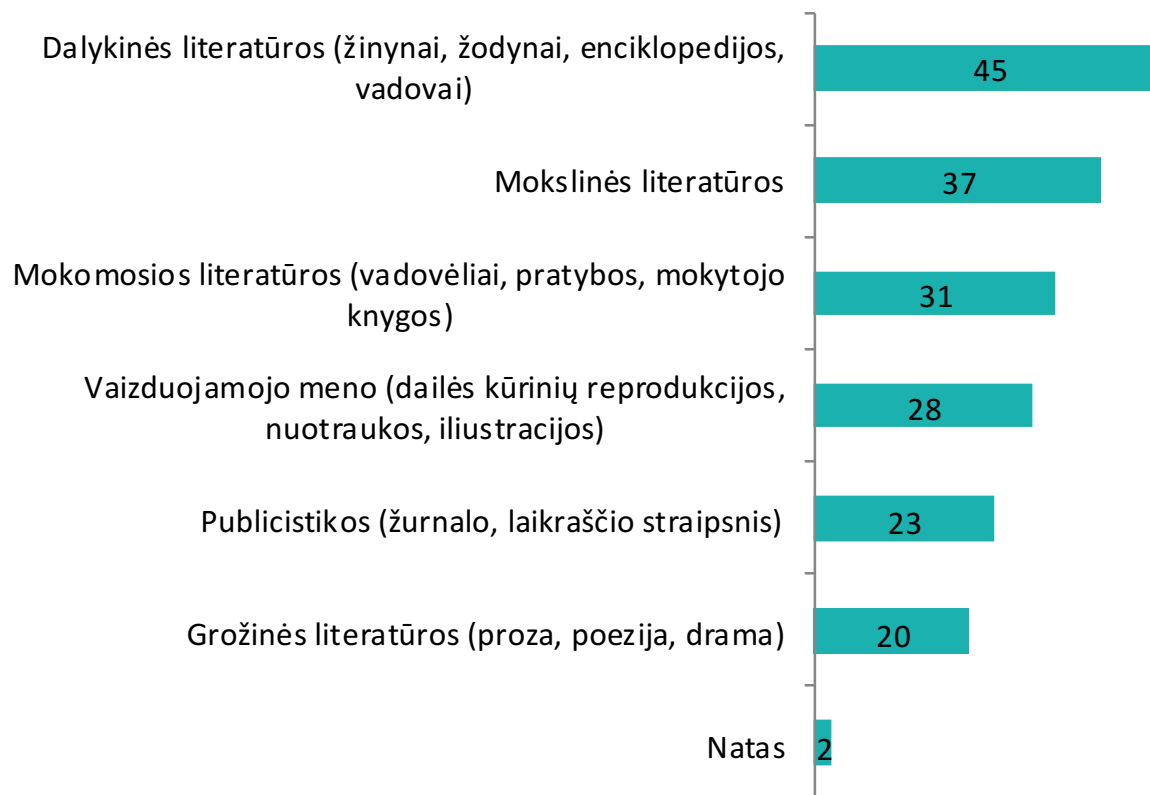
* Galimi keli atsakymai;
suma viršija 100 proc.

Profesinius tikslus dažniau nurodė didesnių pajamų grupės atstovai. Mokymosi – jauniausi tyrimo dalyviai, mažiausias ir vidutines (iki 1000 Lt) pajamas turintys respondentai.

Dažniausiai atgaminami kūriniai popieriuje (%)

Kokius kūrinius dažniausiai atgaminatė (kopijuojate/spausdinate) popieriuje?

N=404

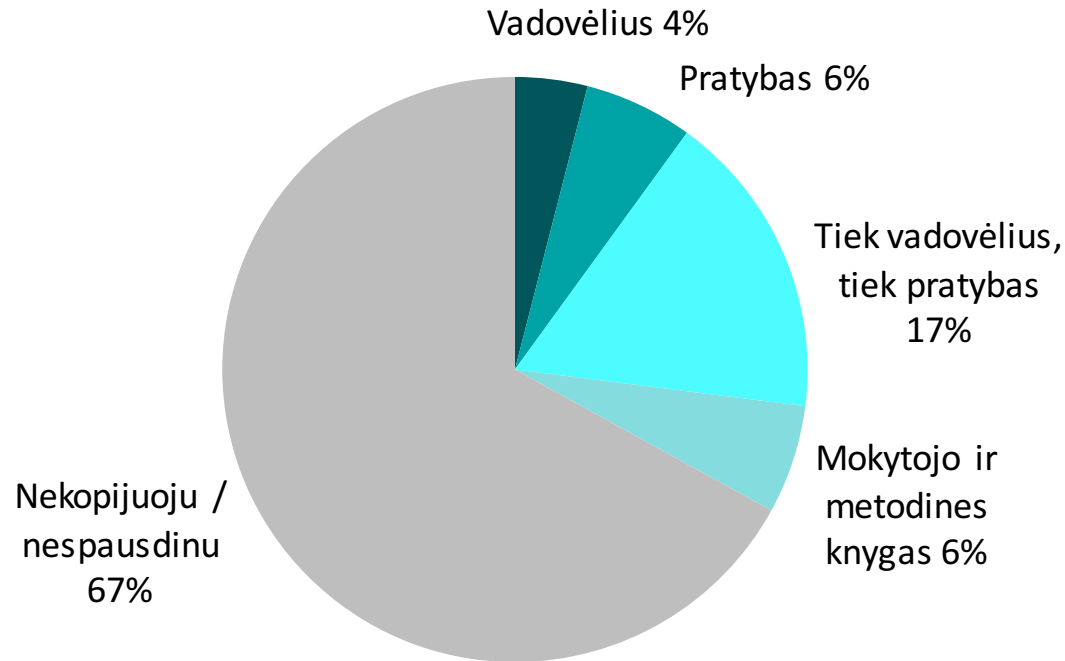
* Galimi keli atsakymai; suma viršija 100 proc.

Mokslinės literatūros kūrinius dažniau nurodė 1001-1500 Lt pajamas turintys respondentai. Mokomosios literatūros – jauniausi tyrimo dalyviai, didmiesčių gyventojai. Publicistikos, grožinės literatūros – moterys.

Dažniausiai kopijuojama medžiaga iš mokomosios literatūros (%)

Ką kopijuojate/spausdinate iš mokomosios literatūros popieriuje dažniausiai?

N=404

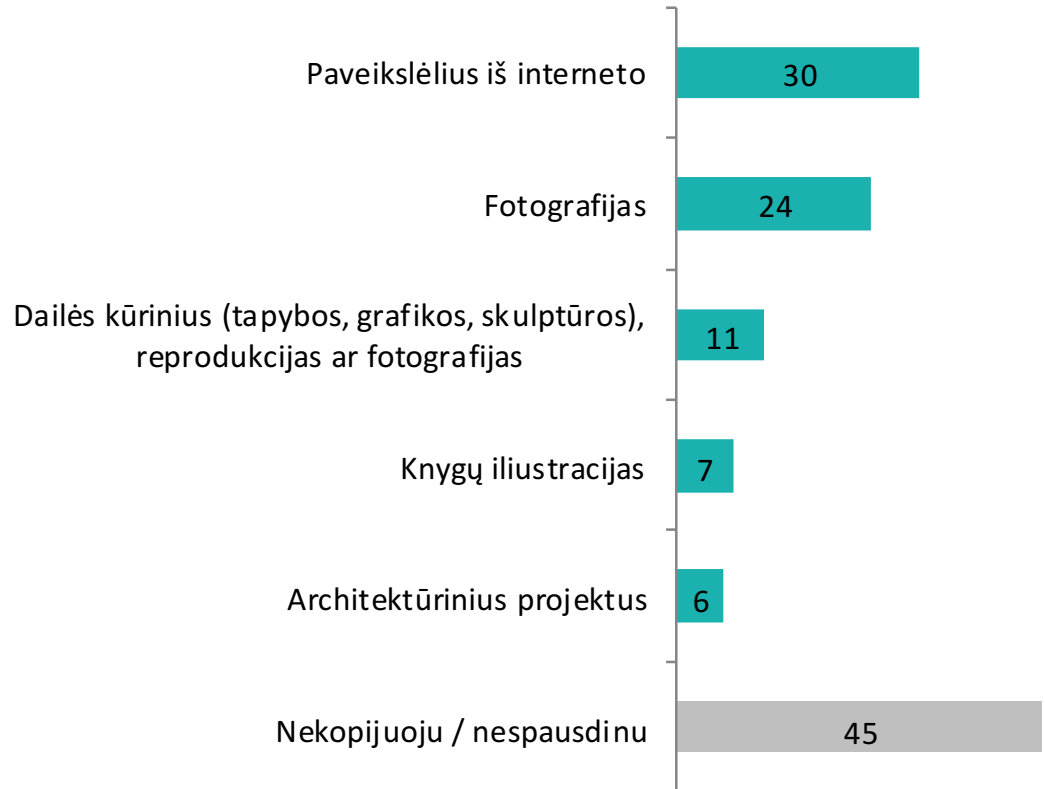

Tiek vadovėlius, tiek pratybas dažniau nurodė kopijavę jauniausi tyrimo dalyviai, respondentai. Tik vadovėlius – aukščiausio išsimokslinimo atstovai, didmiesčių gyventojai.

Dažniausiai kopijuojami meno kūriniai popieriuje (%)

Kokius meno kūrinius kopijuojate/spausdinate popieriuje dažniausiai?

N=404

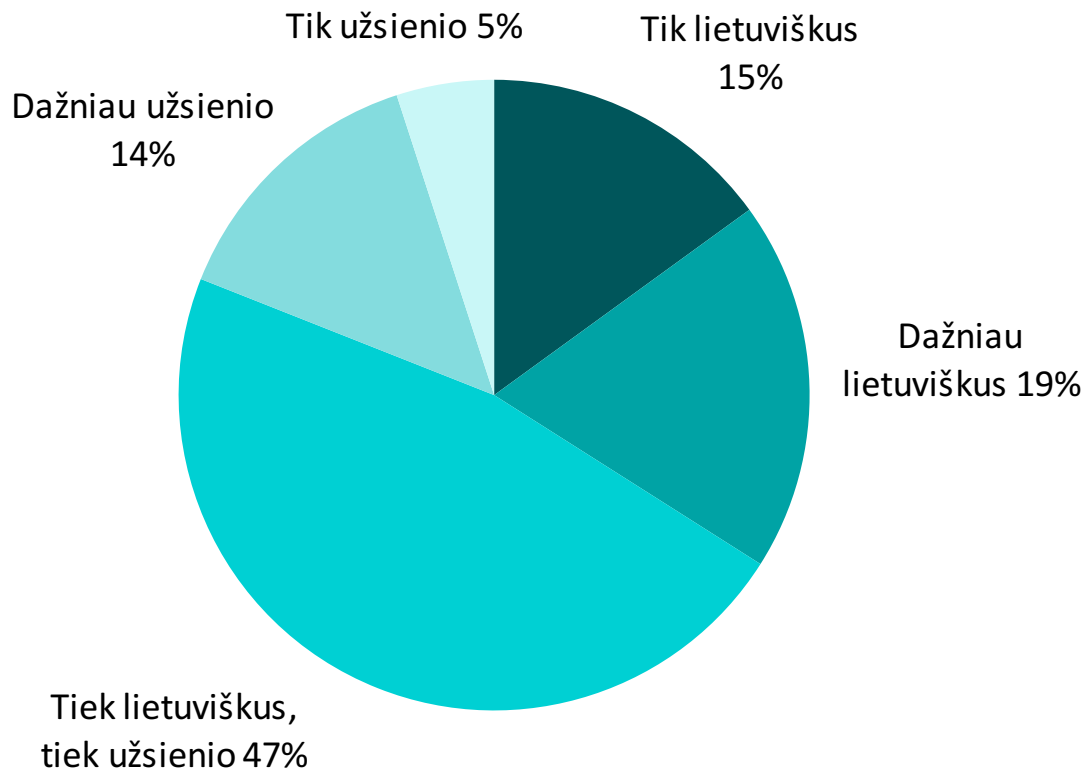
* Galimi keli atsakymai; suma viršija 100 proc.

Paveikslėlius iš interneto dažniau nurodė 18-45 m. amžiaus apklaustieji.

Dažniausiai atgaminami kūriniai popieriuje (%)

Kokius kūriniai atgaminata (kopijuojate/spausdinate) popieriuje dažniausiai?

N=404

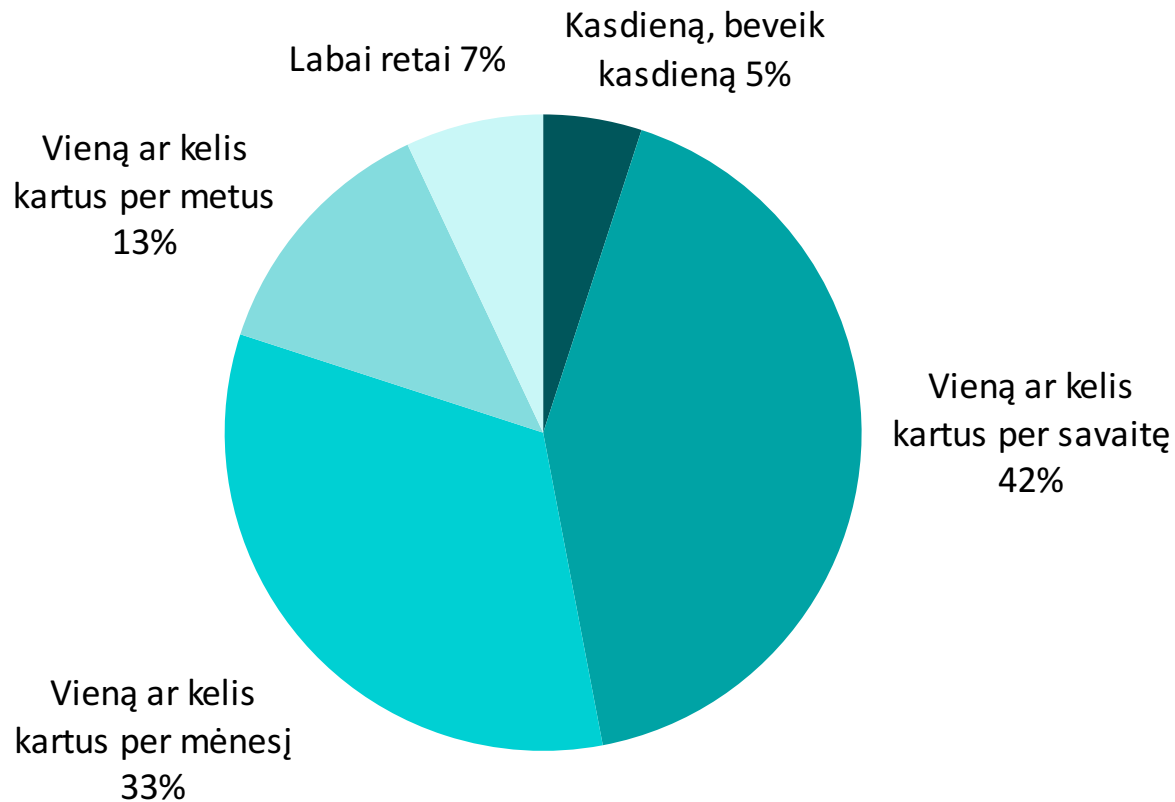

Tiek lietuviškus, tiek užsienio kūriniai dažniau teigė kopijuojantys vidutinių ir didesnių pajamų atstovai. Dažniau lietuviškus – vyriausi tyrimo dalyviai. Dažniau užsienio – 18-45 m. amžiaus respondentai.

Kūrinių atgaminimo popieriuje dažnumas (%)

Kaip dažnai atgaminote (kopijuojate/spausdinate) kūrinius popieriuje?

N=404

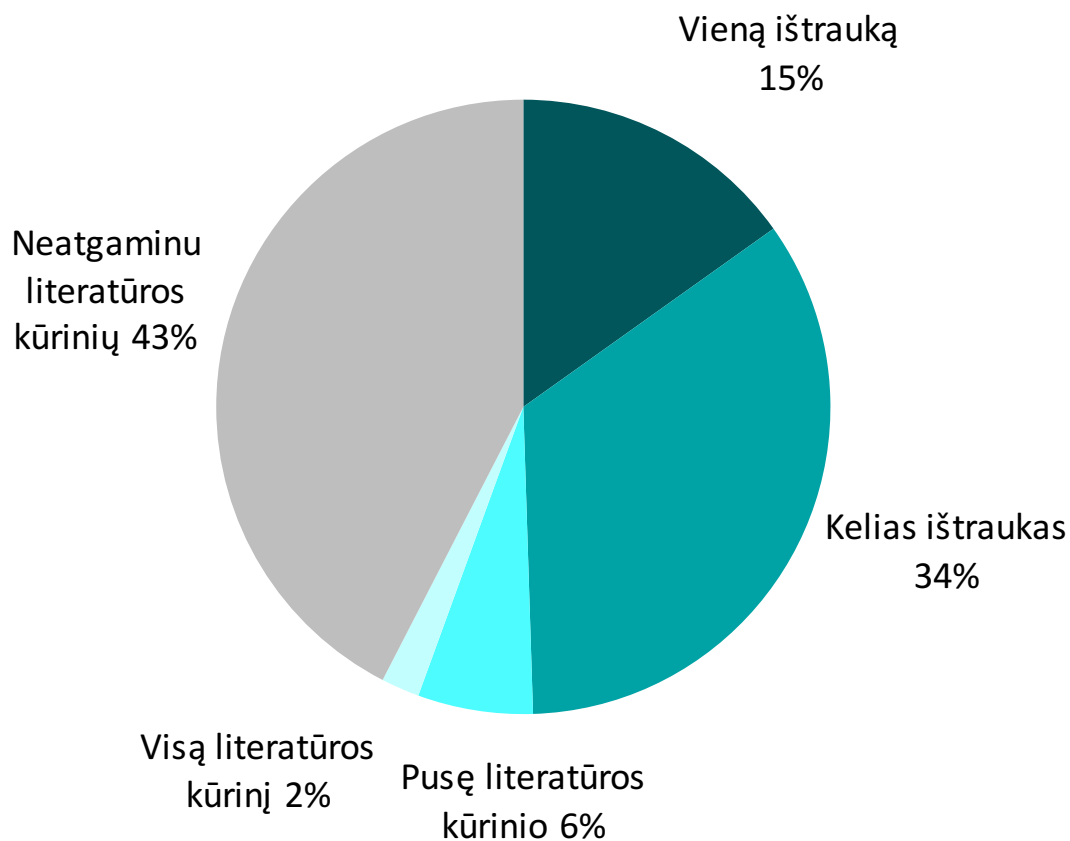

Dažniau kūrinius atgamina moterys, 18-45 m. respondentai.

Literatūros kūrinių atgaminimo popieriuje apimtis (%)

Kokia apimtimi atgaminata (kopijuojate/spausdinate) literatūros (rašytinius) kūrinius popieriuje dažniausiai?

N=404

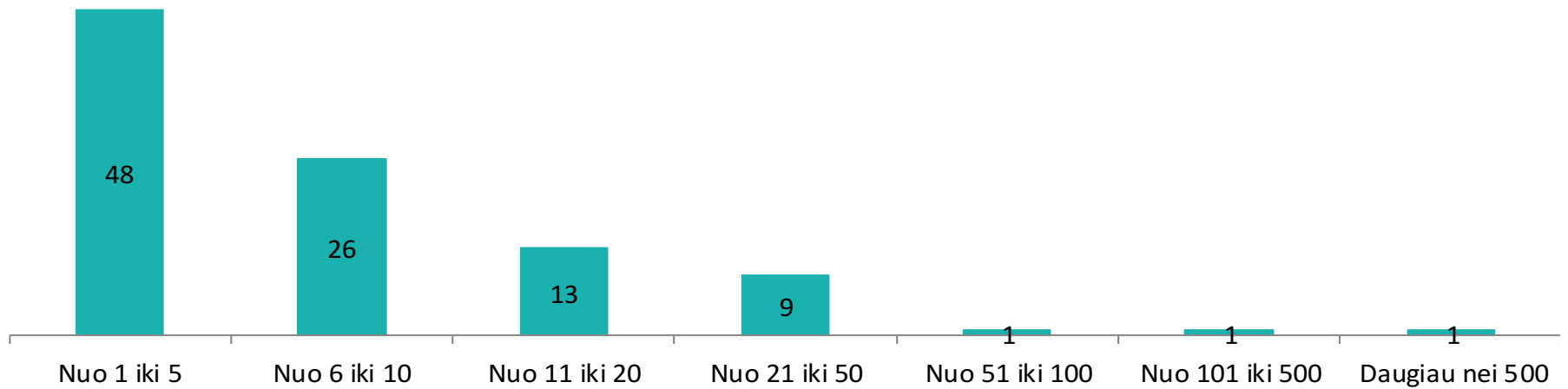

Kelių ištraukas dažniau kopijuoja mažesnių miestų / rajonų centrų gyventojai.

Dažniausiai atgaminamas puslapių skaičius (%)

Kiek puslapių kūrinio atgaminote (kopijuojate/spausdinate) popieriuje dažniausiai?

N=404

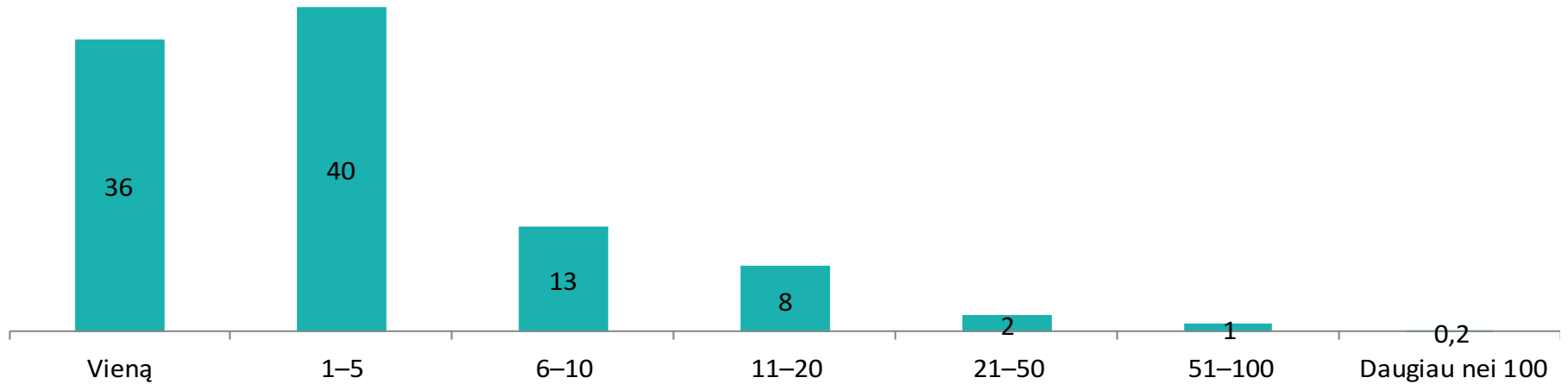

Didesnį puslapių skaičių nurodė 18-35 m. apklaustieji, miestų gyventojai.

Dažniausiai padaromas autorinių kūrinių kopijų skaičius (%)

Kiek autorinių kūrinių kopijų popieriuje padarote dažniausiai?

N=404

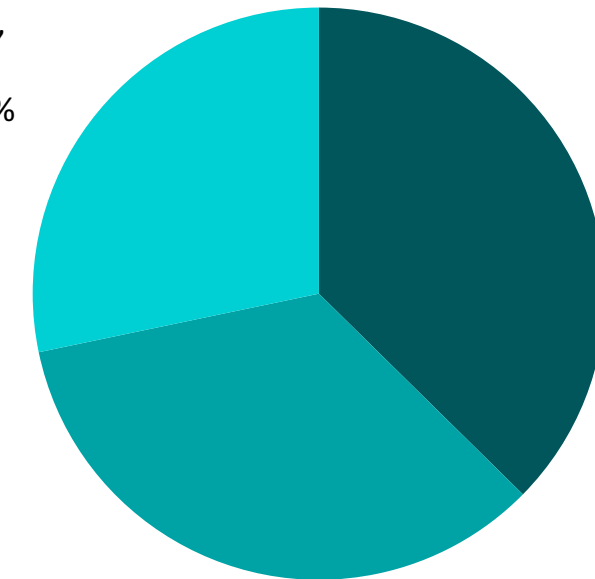
Daugiau kopijų daro miestų gyventojai.

Paskutinį kartą kopijuota medžiaga (%)

Prisiminkite, ką atgaminote (kopijavote/spausdinote) popieriuje paskutinį kartą?

N=404

Autorinius kūrinius:
knygos straipsniai,
dailės kūrinių
reprodukcijos,
fotografijos,
ilustracijos 28%

Asmeninius
dokumentus 38%

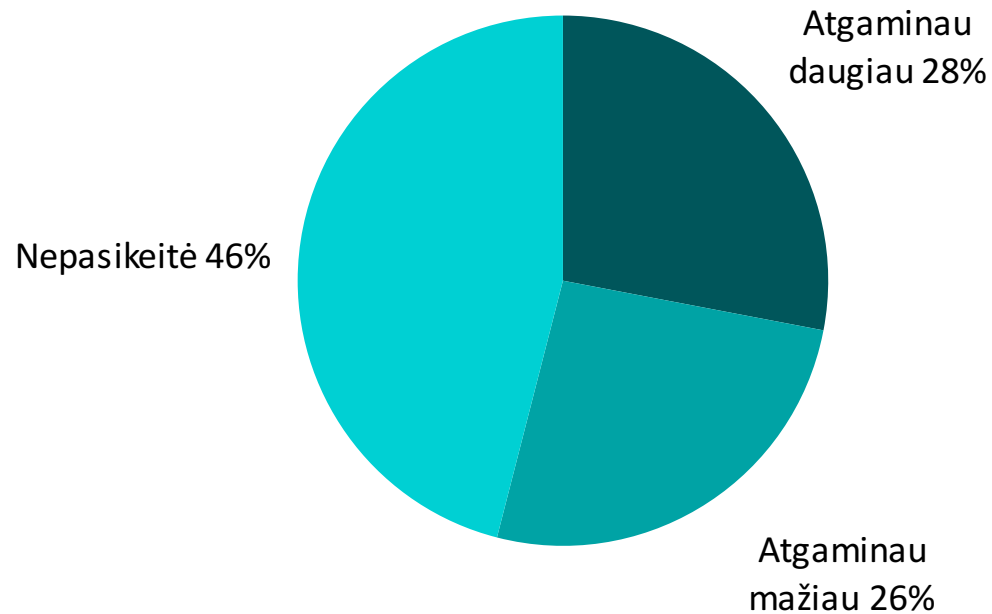
Vidinius
darbovietės
dokumentus 34%

Asmeninius dokumentus dažniau teigė kopijavę vidurinio išsimokslinimo atstovai, mažiausių ir vidutinių pajamų atstovai. Autorinius kūrinius dažniau nurodė moterys, jauniausi tyrimo dalyviai. Darbovietės dokumentus – 26-55 m. amžiaus respondentai, aukščiausio išsimokslinimo atstovai, didesnes ir didžiausias pajamas turintys apklaustieji.

Kopijavimo įpročių pokytis (%)

Kaip pasikeitė Jūsų atgaminimo (kopijavimo/spausdinimo) popieriuje įpročiai per pastaruosius 12 mėn.?

N=404

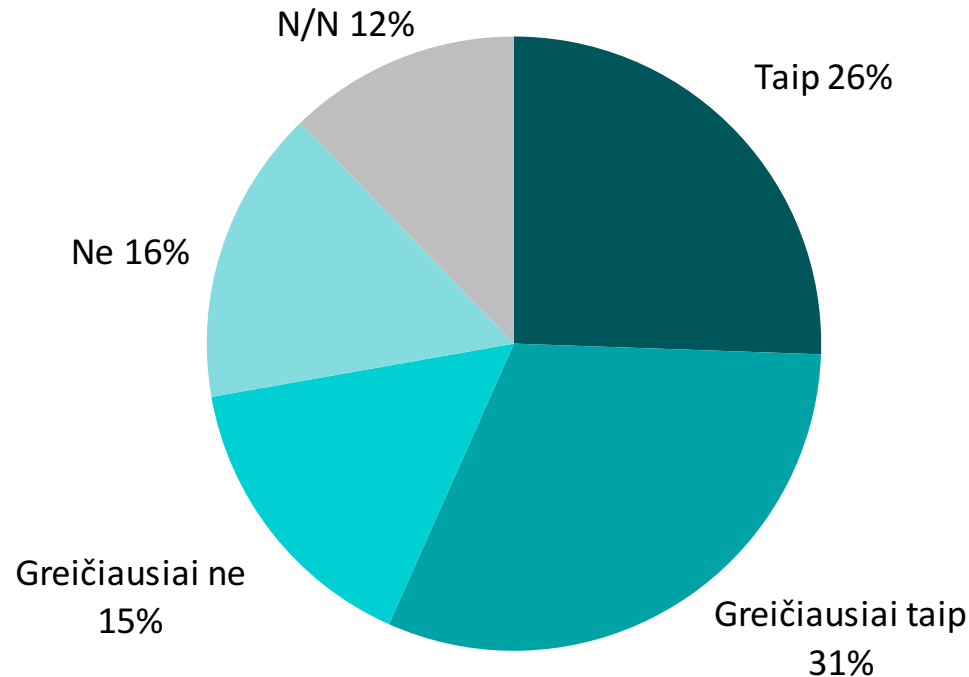

Atgaminusios daugiau dažniau teigė moterys, 18-35 m. amžiaus respondentai. Atgaminę mažiau dažniau nurodė didesnių pajamų atstovai.

Nuomonė dėl neatlygintino kūrinų atgaminimo įtakos kūrėjų pajamoms (%)

Kaip manote, ar rašytojai, leidėjai, dailininkai praranda pajamas, kai jų kūriniai yra neatlygintinai atgaminami (kopijuojami/spausdinami) reprografijos būdu popieriuje?

N=1008

18-35 m. amžiaus respondentai dažniau nurodė manantys, jog kūrinių autoriai praranda pajamas dėl neatlygintino jų kopijavimo. Greičiau praranda – dažniau teigė aukščiausio išsimokslinimo atstovai, didmiesčių gyventojai. Greičiau nepraranda – žemiausio išsimokslinimo apklaustieji, kaimo vietovių gyventojai.

Apibendrinimas

- ❑ Per pastaruosius 12 mėn. asmeniniais tikslais kūrinius popieriuje atgamino 40 proc. tyrimo dalyvių: 10 proc. kopijavo, 10 proc. spausdino, dar 20 proc. ir kopijavo, ir spausdino.
- ❑ Dažniausiai kūriniai atgaminami namuose (45 proc.) ir darbovietėje (43 proc.). 29 proc. nurodė kopijavimo / spausdinimo paslaugų tiekimo vietas. 20 proc. – mokymo įstaigas, 16 proc. – bibliotekas.
- ❑ Kūrinių atgaminimui dažniausiai naudojamas daugiafunkcinis kopijavimo aparatas (59 proc.).
- ❑ Pusė (50 proc.) kūrinius atgaminančių apklaustųjų tai dažniausiai daro profesiniais tikslais, 45 proc. – laisvalaikio, 26 proc. – mokymosi tikslais.
- ❑ Dažniausiai atgaminami dalykinės literatūros kūriniai (45 proc.). Antroje vietoje – mokslinės literatūros (37 proc.) kūriniai. Toliau rikiuojasi mokomosios literatūros (31 proc.) bei vaizduojamojo meno (28 proc.) kūriniai.
- ❑ 17 proc. kūrinius atgaminančių apklaustųjų nurodė, jog iš mokomosios literatūros dažniausiai kopijuoja / spausdina vadovėlius ir pratybas. 6 proc. – mokytojo ir metodines knygas. Taip pat 6 proc. – pratybas. 4 proc. – vadovėlius. 67 proc. – nurodė neatgaminantys mokomosios literatūros.
- ❑ Dažniausiai popieriuje spausdinami meno kūriniai – paveikslėliai iš interneto (30 proc.). Antroje vietoje – fotografijos (24 proc.).
- ❑ Beveik pusė (47 proc.) kūrinius atgaminančių apklaustųjų teigė dažniausiai kopijuojantys / spausdinantys tiek lietuviškus, tiek užsienietiškus kūrinius. 19 proc. respondentų nurodė, jog dažniau atgamina lietuviškus kūrinius, 15 proc. – tik lietuviškus. 14 proc. – dažniau užsienietiškus, 5 proc. – tik užsienietiškus.

Apibendrinimas

- ❑ 5 proc. kūrinius atgaminančių apklaustųjų tai daro kasdien, beveik kasdien. 42 proc. – vieną ar kelis kartus per savaitę. Trečdalis (33 proc.) – vieną ar kelis kartus per mėnesį. 13 proc. – vieną ar kelis kartus per metus.
- ❑ Literatūros kūriniai dažniausiai atgaminami po kelias ištraukas (34 proc.). 15 proc. dažniausiai atgamina vieną ištrauką. 8 proc. – pusę ar visą kūrinį. 43 proc. teigė neatgaminantys literatūros kūrinių.
- ❑ Beveik pusė (48 proc.) kūrinius popieriuje atgaminančių respondentų dažniausiai kopijuoja / spausdina iki 5 kūrinių puslapių. 26 proc. – nuo 6 iki 10 puslapių, 13 proc. – nuo 11 iki 20 puslapių. 12 proc. – daugiau nei 20 puslapių.
- ❑ Dažniausiai padaroma iki 5 (76 proc.) kūrinių kopijų.
- ❑ 38 proc. apklaustųjų paskutinį kartą popieriuje atgamino asmeninius dokumentus. 34 proc. – vidinius darbovietės dokumentus. 28 proc. – autorinius kūrinius.
- ❑ Tyrime dalyvavusių Lietuvos gyventojų kūrinių atgaminimo popieriuje įpročiai nekito: respondentų, kurie per pastaruosius 12 mėn. popieriuje atgamino daugiau kūrinių (28 proc.), dalis iš esmės atitinka mažiau atgaminusiųjų dalį (26 proc.).
- ❑ Dauguma (57 proc.) tyrimo dalyvių mano, jog kūrinių autoriai praranda pajamas dėl neatlygintino kūrinių atgaminimo. Priešingos nuomonės laikosi 31 proc. respondentų. Dar 12 proc. nuomonės šiuo klausimu neišreiškė.

